

ACCESAREA FONDURILOR EUROPENE DIN PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ (PNDR) 2014 – 2020, SESIUNI DESCHISE ÎN ANUL 2018

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală sau pe scurt **FEADR**, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru a sprijini țările membre în implementarea **Politicii Agricole Comune**. Fondurile europene sunt accesate în baza a două documente-cheie: Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 cât și 2014-2020 și Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală.

Agencia pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este una dintre principalele instituții implicate în punerea în aplicare a prevederilor Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, asigurând implementarea tehnică și financiară a măsurilor de investiții cuprinse în acest program.

La nivelul județului Harghita funcționează Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Harghita aflat în coordonarea Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale 7 CENTRU Alba Iulia, având sediul în Miercurea Ciuc, str. Kossuth Lajos nr. 24.

Noțiuni de bază legate de FEADR:

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înainteză pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții, în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Proiect eligibil – proiectul care îndeplinește criteriile și condițiile precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a unei măsuri și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt: nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de APDRP;

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în manualele specifice și care pot fi decontate prin FEADR; Procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Strategia de Dezvoltare Rurală 2014-2020

În data de 1 iulie 2014, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) a transmis oficial Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014 – 2020 către Comisia Europeană, Program care a fost aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. 3508/26.05.2015.

De la începutul perioadei de programare până la sfârșitul anului 2017 în cadrul PNDR 2014-2020 au fost demarate următoarele sesiuni de depunere proiecte:

Măsura 1 „Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare”

- **Submăsura 1.1 „Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competențe”** cu o alocare de 53,8 milioane de Euro.

Măsura 4 „Investiții în active fizice” cu o alocare totală 2.311,6 milioane Euro:

- **Submăsura 4.1 „Investiții în exploatațile agricole”** cu o alocare de 790,1 milioane Euro.
- **Submăsura 4.1 ITI „Investiții în exploatațile agricole”** cu o alocare de 33 milioane Euro
- **Submăsura 4.1a „Investiții în exploatații pomicole”** cu o alocare de 277,3 milioane Euro.
- **Submăsura 4.1a ITI „Investiții în exploatații pomicole”** cu o alocare de 5 milioane Euro
- **Submăsura 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesare/ marketingul produselor agricole”** cu o alocare de 353,4 milioane Euro.
- **Submăsura 4.2a „Sprijin pentru investiții în procesare/ marketingul produselor din sectorul pomicol”** cu o alocare de 33,7 milioane Euro.
- **Submăsura GBER 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole în vederea obținerii de produse neagricole”** cu o alocare de 112,5 milioane Euro.
- **Submăsura MINIMIS 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole în vederea obținerii de produse neagricole”** cu o alocare de 12,5 milioane Euro.
- **Submăsura 4.2 ITI „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole în vederea obținerii de produse neagricole”** cu o alocare de 10,6 milioane Euro.
- **Submăsura GBER 4.2a „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol”** cu o alocare aferentă de 10,8 milioane Euro.
- **Submăsura MINIMIS 4.2a „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol”** cu o alocare de 1,2 milioane Euro.
- **Submăsura 4.2a ITI „Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor din sectorul pomicol”** cu o alocare de 0,8 milioane Euro.

- **Submăsura 4.3 „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole și silvice” cu cele două componente „infrastructură de acces agricolă” și „irigații” cu o alocare de 670,7 milioane Euro.**

Măsura 6 „Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor” cu o alocare totală 1.104,6 milioane Euro:

- **Submăsura 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” cu o alocare de 434,8 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.1 ITI „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” cu o alocare de 10 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole” cu o alocare de 112,8 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.2 ITI „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole” cu o alocare de 5 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” cu o alocare de 249,2 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.3 ITI „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” cu o alocare de 5 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.4 „Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole” cu o alocare de 165,5 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.4 ITI „Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole” cu o alocare de 10 milioane Euro.**

- **Submăsura 6.5 „Schemă pentru micii fermieri” cu o alocare aferentă de 112,3 milioane Euro.**

Măsura 7 „Servicii de baza și reînnoirea satelor în zonele rurale” cu o alocare totală 1.297,9 milioane Euro:

- **Submăsura 7.2 „Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică” cu o alocare de 1.103,2 milioane Euro.**

- **Submăsura 7.6 „Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural” cu o alocare de 185,7 milioane Euro.**

- **Submăsura 7.6 ITI „Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural” cu o alocare de 9 milioane Euro.**

Submăsura 8.1 „Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite” cu o alocare de 124,5 milioane Euro.

Măsura 9 – „Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol” cu o alocare de 20 milioane Euro:

- **Submăsura 9.1 „Înființarea grupurilor de producători” cu o alocare de 14,7 milioane Euro.**

- **Submăsura 9.1a „Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol” cu o alocare de 5,3 milioane Euro.**

Submăsura 15 „Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor” cu o alocare de 117,8 milioane Euro.

Submăsura 16.4 „Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare” cu o alocare de 8,7 milioane Euro.

Submăsura 16.4a „Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare - sector pomicol” cu o alocare de 10 milioane Euro.

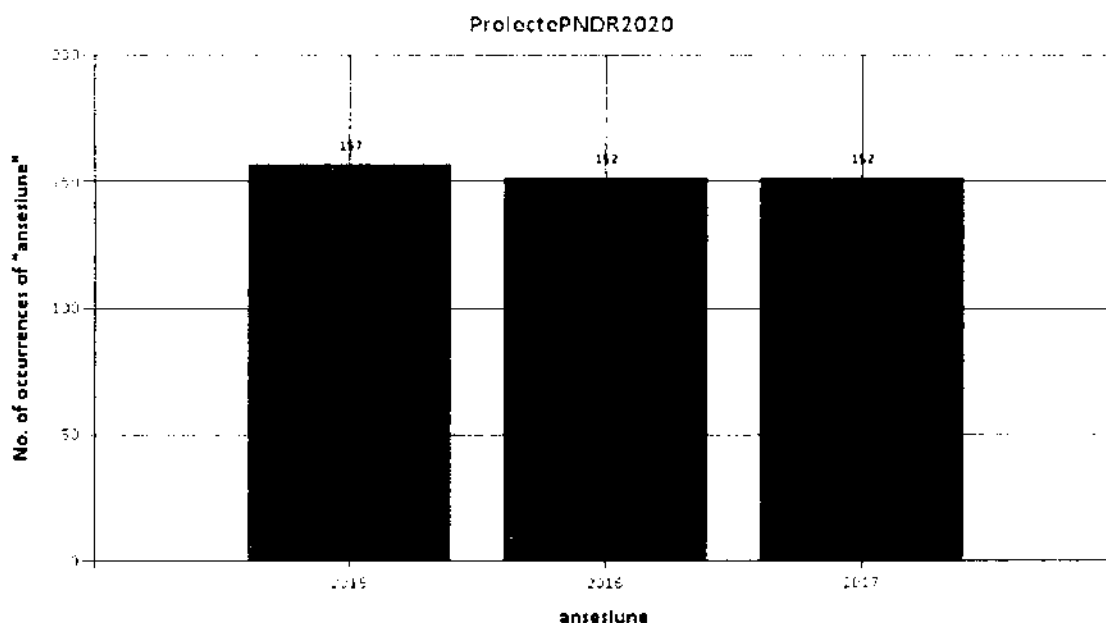
Măsura 19 – LEADER cu o alocare de 636 milioane Euro:

- **Submăsura 19.1 „Sprijin pregător pentru dezvoltarea strategiilor de dezvoltare locală”** cu o alocare de 2,4 milioane Euro.

- **Submăsura 19.2 „Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală”** cu o alocare de 493,6 milioane Euro.

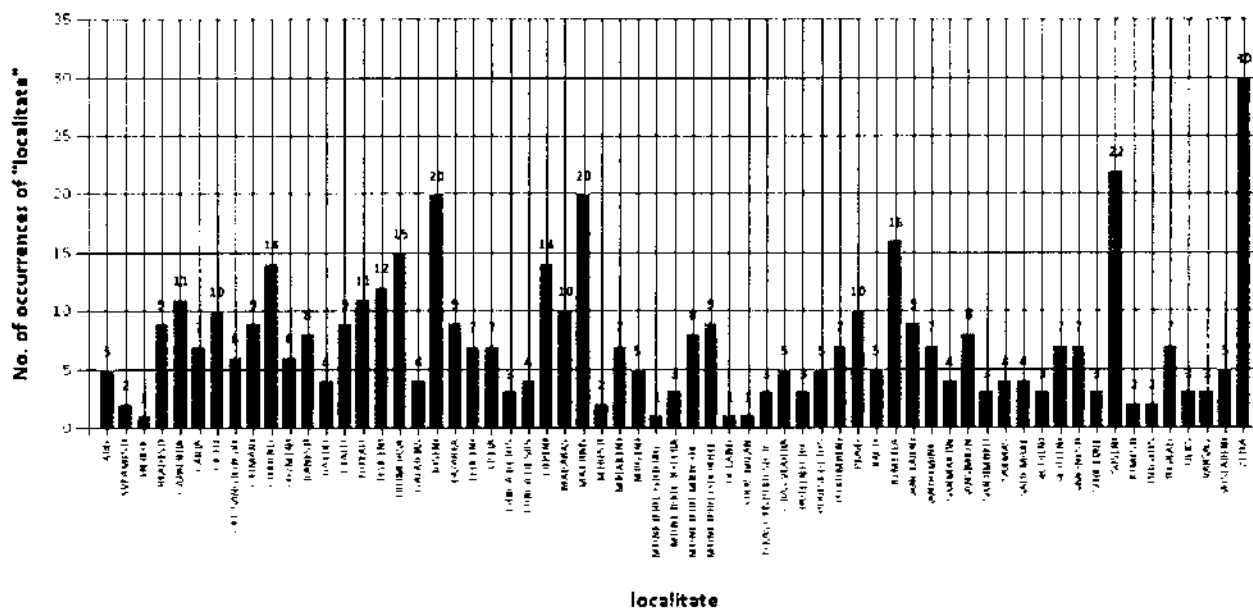
- **Submăsura 19.4 „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”** cu o alocare de 123,4 milioane Euro.

În ceea ce privește Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, de la începutul programului până în prezent în județul Harghita au fost depuse un număr de 461 proiecte având o valoare nerambursabilă de peste 157 mil. Euro.

Sub Măsura	Număr proiecte depuse	Valoare nerambursabilă euro proiecte depuse
4.1	52	19,666,797
4.1a	6	1,658,742
4.2	12	4,996,754
4.2a	1	199,904
4.3	25	29,358,852
6.1	53	2,230,000
6.2	84	4,820,000
6.3	23	345,000
6.4	95	14,022,055
7.2	68	68,626,700
7.6	34	9,552,768
16.4	4	316,036
16.4a	4	304,192
Total PNDR2020	461	156,097,800

Proiecte PNDR2020

Ponderea cea mai mare este deținută de autoritățile administrației publice locale care au depus proiecte în vederea dezvoltării, modernizării sau adaptării infrastructurii agricole și silvice, modernizarea infrastructurii de bază la scară mică precum și pentru protejarea patrimoniului cultural, în valoare totală nerambursabilă de peste 107,5 mil. euro (sM 4.3, sM7.2 și sM7.6).

Submăsurile lansate prin Programul PNDR 2014-2020 vizează și finanțarea activităților desfășurate în zona rurală astfel, solicitanți privați au depus proiecte a căror obiective s-au axat în special pe creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și pentru investiții pentru modernizarea fermelor proprii, în valoare totală de aprox. 21,3 mil euro (sM4.1 și sM4.1a).

În ceea ce privește solicitările de finanțare pentru instalarea tinerilor fermieri și pentru dezvoltarea fermelor mici, cererile de finanțare depuse la nivelul Județului Harghita cumulează doar 2,5 mil euro (sM6.1 și sM6.3). De asemenea, sunt vizate într-o mai mică măsură înființarea exploatațiilor pomicole la nivelul județului fie și datorită condițiilor climatice specific zonei montane.

Totodată, solicitanți privați au aplicat pentru obținerea de fonduri nerambursabile în valoare totală de aprox. 4,8 mil (sM6.2) euro pentru înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol din zonele rurale axate pe asigurarea serviciilor către populație. De exemplu, pentru construirea sau modernizarea de pensiuni agroturistice, înființarea în zonă rurală de cabinete medicale de specialitate în special cu specific veterinar sau stomatologic, înființarea de ateliere de întreținere și reparații mașini agricole, înființare de ateliere de reparații autovehicule, spălătorii auto și vulcanizare auto.

Stadiul realizărilor pentru componenta LEADER – sM19.2 și sM19.4, este prezentat mai jos:

Denumire Grup de Acțiune Locală	Sediul social	Total valoare euro	sM19.4 functionare	sM19.2 implementare SDL
GAL LEADER „Csik”	Siculeni	4,044,506	808,866	3,235,640
GAL Homorod-Kukullo	Lueta	2,556,311	511,923	2,044,388
GAL Sovidek-Hegyalja	Praid	2,526,551	505,310	2,021,241
GAL G-10 Giurgeu	Remetea	2,817,297	562,402	2,254,895
TOTAL		11,944,665	2,388,501	9,556,164

Denumire Grup de Acțiune Locală	Nr.proiecte depuse	Valoare euro	% realizat
GAL LEADER „Csik”	65	2,509,742	77.56
GAL Homorod-Kukullo	22	1,079,265	52.79
GAL Sovidek-Hegyalja	15	1,425,998	70.36
GAL G-10 Giurgeu	13	874,453	52.05
TOTAL	115	6,188,638	64.76

Primele proiecte în vederea accesării fondurilor alocate prin PNDR 2014-2020 au fost depuse începând cu data de 25.03.2015.

În sprijinul potențialilor beneficiari în vederea prezentării soluțiilor de adaptare și simplificare a cadrului normativ privind accesarea fondurilor europene și implementarea proiectelor finanțate prin PNDR 2014 – 2020 precum și a oportunităților de finanțare prin PNDR 2014 - 2020, OJFIR Harghita a organizat în anul 2017, 63 de evenimente în colaborare cu reprezentanți ai autorităților publice locale, ai firmelor de consultanță precum și reprezentanții Grupurilor de Acțiune Locală din județul Harghita, întâlniri la care au participat și cetățeni care și-au manifestat interesul de a accesa fonduri nerambursabile gestionate prin acest Program. Totodată, în cursul anului 2018, ca urmare a invitațiilor primite, reprezentanții instituției au participat la 20 evenimente organizate de alte entități, pentru a prezenta participanților oportunitățile de finanțare prin PNDR 2014-2020.

Ca urmare a invitațiilor primite din partea Instituției Prefectului Județul Harghita, OJFIR Harghita a participat cu un stand publicitar la „Târgul serviciilor publice europene” organizat de 9 mai „Ziua Europei” precum și la Seminarul Regional “Împreună pentru dezvoltarea durabilă”.

De asemenea, la invitația “Asociației Young Europe Society” în colaborare cu Instituția Prefectului Județul Harghita, reprezentanții OJFIR Harghita au luat parte la întâlnirea organizată cu întreprinzători ai Programului ERASMUS, ocazie cu care au fost prezentate informații despre accesarea finanțărilor din PNDR 2014-2020. În data de 12 mai 2017 conducerea OJFIR Harghita a primit la sediu vizita de lucru a dl. Secretar de stat Potor Alexandru, întâlnire la care a participat și directorul executiv al GAL CIUC. Cu această ocazie,

având în vedere problemele apărute la evaluarea cererilor de finanțare, a fost formulată propunerea privind adoptarea unei măsuri având ca scop certificarea firmelor de consultanță care elaborează proiecte.

În cursul anului 2017, conducerea instituției a acordat, în data de 28.06.2017, un interviu pentru ziarul "Informația Harghitei" și a organizat, în 13.12.2017, o conferință de presă la care au participat reprezentanți ai presei locale și centrale. Tot în cursul anului 2017, au fost transmise către instituțiile publice și către reprezentanți ai mass-mediei locale, comunicatele de presă care privesc activitatea Agenției/OJFIR Harghita cât și cele referitoare la implementarea PNDR 2014-2020.

În anul 2018, în primul semestru, au fost organizate întâlniri în 17 localități din județ cu scopul diseminării informațiilor privind condițiile de accesare a finanțărilor prin PNDR 2014 – 2020, prezentarea Ghidurilor Solicitantului atașate submăsurilor finanțate sau clarificarea unor aspecte procedurale cu beneficiarii aflați în perioada de implementare sau monitorizare a proiectelor finanțate. S-a pus accent mai ales pe organizarea de întâlniri în comunele mai izolate din zona nordică a județului cum sunt: Sărmaș, Bilbor sau Corbu.

În colaborare cu reprezentanții CRFIR Centru 7 Alba Iulia, OJFIR Harghita a organizat în data de 19.04.2018, o întâlnire de lucru cu beneficiarii PNDR 2014-2020 cu scopul punerii în discuție a problemelor legate de respectarea condițiilor de eligibilitate și selecție, de derularea procedurilor de achiziții, de dificultățile întâmpinate de beneficiari în implementarea proiectelor, respectarea angajamentelor asumate prin Cererea de Finanțare în perioada de monitorizare (ex-post).

Totodată, în această perioadă, reprezentanții instituției au fost invitați să prezinte oportunitățile de finanțare prin PNDR 2014-2020 la următoarele întâlniri:

- evenimentul organizat în data de 02.03.2018 de Patronatul Roman - Filiala județeană Harghita cu tema: "Recomandări tehnice pentru producția eficientă de cartofi";
- evenimentul de promovare a mărcii "Produce Secuiesc" în cadrul programului "Promovarea produselor locale, tradiționale și secuiești pe anul 2018" organizat de Agenția de Dezvoltare Județeană Harghita în data de 19.03.2018, la "Casa de incubare Harghita Business Center" din Odorheiu Secuiesc;
- evenimentul de promovare a mărcii „Produce Secuiesc” organizat de către Agenția de Dezvoltare Județeană Harghita, în cadrul programului cu titlul „Promovarea produselor locale, tradiționale și secuiești pe anul 2018”, desfășurat în data de 24.03.2018, la "Palatul Administrativ" al Consiliului Județean Harghita - Sala de marmură.

Ca urmare a solicitării ministrului agriculturii, domnul Petre DAEA, au fost realizate scurte înregistrări video de prezentare a investițiilor finalizate din județul Harghita, finanțate prin PNDR 2014-2020, și anume:

- beneficiarul S.C. ZYGOMA S.R.L cu proiectul: "Modernizare cabinet stomatologic prin achiziția de echipamente în localitatea Frumoasa, județul Harghita",

- beneficiarul S.C. OREG SZIVACS S.R.L. cu proiectul: *"Înființare centru de agrement prin dotare cu echipamente în localitatea Izvoare, județul Harghita"*,
- beneficiarul S.C. Stone Harghita S.R.L. cu proiectul: *"Diversificarea produselor prin achiziție de utilaje pentru despicarea pietrelor" și "Achiziția unui utilaj pentru Stone Harghita SRL"*,
- beneficiarul EROSS ENDRE Întreprindere Individuală cu proiectul: *"Înființare fermă afini în localitatea Bârzava, comuna Frumoasa, județul Harghita"*,
- beneficiarul S.C. LACTIS S.R.L. cu proiectul: *"Dezvoltarea firmei SC LACTIS SRL prin achiziția de active tangibile"*,
- beneficiarul Ferencz–Csibi P. Peter Întreprindere Individuală cu proiectul: *"Achiziții de utilaje agricole performante la Ferencz Csibi P. Peter Întreprindere Individuală"*,
- beneficiarul Comuna Frumoasa cu proiectul: *"Dotarea căminului cultural din Sat Bârzava, Comuna Frumoasa"*.

Precizăm faptul că, și în perioada următoare, vom organiza activități având ca scop informarea potențialilor beneficiari privind condițiile de accesare a finanțărilor prin PNDR 2014-2020.

Totodată, reprezentanții conducerii OJFIR Harghita desfășoară activități de primire și consiliere la sediul instituției atât a reprezentanților firmelor de consultanță cât și a potențialilor solicitanți/beneficiari ai submăsurilor finanțate prin PNDR 2014-2020, răspunzând astfel la solicitările telefonice sau adresate personal de către aceștia în cadrul Programului de audiențe.

Având în vedere faptul că, și în acest an Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Harghita va organiza acțiuni de informare referitoare la Programul PNDR 2014 - 2020, dorim să-i asigurăm în continuare pe cei interesați, de întreaga noastră disponibilitate și deschidere în vederea elucidării diferitelor neclarități cu care se confruntă la elaborarea cererilor de finanțare respectiv a cererilor de plată corespunzătoare contractelor aprobate. Totodată, dorim să reamintim faptul că, în virtutea atribuțiilor specifice conferite de prevederile legale în vigoare, nu putem să acordăm consultanță pentru întocmirea documentelor mai sus precizate și nici nu ne putem implica în activități de pre-evaluare a acestora. Cu toate acestea, vom considera în continuare fiecare beneficiar ca un „colaborator”, un „partener” în această operațiune complexă a accesării de fonduri europene întrucât avem un obiectiv comun și anume: *finanțarea cât mai multor proiecte prin programe susținute din fonduri europene.*

Recent a fost publicat pe pagina oficială de internet a MADR Calendarul estimativ pentru sesiuni 2018 accesibil la adresa de internet a MADR, <http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/2018/Calendar-estimativ-alocari-sesiuni-2018-iunie-2018.pdf> document care se regăsește în anexa la prezentul document.

Un alt aspect pe care dorim să-l punem în evidență se referă la faptul că, Oficiul Județean poate pune la dispoziția tuturor celor interesați precum și a instituțiilor publice, informațiile de interes public privind stadiul implementării PNDR 2014-2020 întrucât, la nivelul județului Harghita, diseminarea acestor informații

constituie o acțiune prioritară privind respectarea *principiului transparenței gestionării fondurilor europene*, dar numai cu aprobarea și înștiințarea prealabilă a conducerii superioare AFIR. Aducem în atenția celor interesați aceste precizări deoarece structurile teritoriale ale AFIR, respectiv Centrele Regionale (CRFIR) și Oficiile Județene (OJFIR) reprezintă structuri interne ale AFIR, neinvestite cu personalitate juridică, fără buget propriu/ execuție bugetară proprie și sunt direct subordonate conducerii superioare a instituției, activitatea de gestionare a fondurilor europene nu reprezintă un serviciu public și nu intră sub incidența prevederilor Legii nr. 340/2004 privind instituția prefectului, actualizată.

Totodată, precizăm ca toate informațiile cu caracter public referitoare la accesarea și implementarea PNDR sunt disponibile și pe pagina oficială de internet, www.afir.info.

Cu stimă,

Director
Dr.ing.Ioan HÎRB
19.07.2018

CALENDAR ESTIMATIV ȘI ALOCĂRI PENTRU SUBMĂSURILE PNDR 2020

Măsura/ Submăsura	Perioadă estimativă de lansare a sesiunii	Alocare propusă în 2018 – euro –
Submăsura 1.2 „Sprijin pentru activități demonstrative și de informare”	ieulie 2018	13,4 mil. euro
Submăsura 3.1 „Sprijin pentru participarea pentru prima dată la schemele de calitate”	ieulie 2018	6,1 mil. euro
Submăsura 4.1 „Investiții în exploatațiile agricole”, inclusiv ITI	ieulie 2018	303 mil. Euro* din care: <ul style="list-style-type: none"> • Vegetal 79 mil. euro (26%) – din care <ul style="list-style-type: none"> - 26 mil. euro zonă montana - 53 mil. euro zonă non-montana • Zootehnic 165 mil. euro (54%) – din care <ul style="list-style-type: none"> - 54 mil. euro zonă montana - 111 mil. euro zonă non-montana • Ferma de familie și ferma mică 59 mil. euro (19%)
*Bugetul acestei submăsuri se va împărți pe sector vegetal (I) zootehnic (II) (din fiecare sector defalcându-se 1/3 din alocare pentru zona montană), fermă de familie și ferma mică (III).		
Pentru sectoarele vegetal (I) și zootehnic (II) sesiunea va fi deschisă doar pentru proiectele complexe care presupun construcție montaj.		
Submăsura 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea/marketingul produselor agricole”	ieulie 2018	203 mil. euro
*prezentă alocare cuprinde un procent de supracontractare de 20% rezultat în urma datelor referitoare la posibilele economii.		
Submăsura 4.3 „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice” componenta irigații	august / septembrie 2018	242 mil. Euro (fără supracontractare)
Submăsura 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, inclusiv ITI	ieulie 2018	11 mil. Euro
Submăsura 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale” ITI	ieulie/ august 2018	1,4 mil. Euro
Submăsura 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, cu o alocare distinctă ITI	ieulie 2018	51,5 mil. Euro , din care ITI 3,71 mil. Euro
Submăsura 6.4 „Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole” ITI	ieulie/august 2018	2,99 mil. Euro
Submăsura 19.3 „Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale GAL”	ieulie 2018	2,31 mil. Euro
▪ Componenta A	Trim IV 2018	9,27 mil. Euro
▪ Componenta B		